

اندیشه سیاسی امام خمینی؛ صدور انقلاب

ویژه جوان

ارائه محتوا جهت استفاده
مربیان، ائمه جماعت و والدین محترم
www.SalehinZn.ir

فهرست

۳.....	اندیشه سیاسی امام خمینی؛ صدور انقلاب.....
۵.....	تاریخچه‌ی صدور انقلاب.....
۵.....	صدور انقلاب در انقلاب اسلامی ایران.....
۶.....	موانع صدور انقلاب.....
۶.....	عوامل داخلی.....
۸.....	عوامل خارجی.....
۱۰.....	راهکارهای صدور انقلاب.....
۱۵.....	بازتاب صدور انقلاب در سیاست خارجی.....

اندیشه سیاسی امام خمینی؛ صدور انقلاب

حضرت امام (ره) بر خلاف کسانی که معتقد بودند ما نمی‌خواهیم انقلابمان را صادر کنیم و اساساً انقلاب صادر شدنی نیست همواره بر لزوم صدور انقلاب تأکید فرموده‌اند و آن را یک تکلیف اسلامی میدانستند و مبنا و علت صدور انقلاب را نیز همین اسلامی بودن انقلاب می‌دانستند و محتوای آن را مبارزه با استکبار و به استضعاف کشیدن ملت‌ها می‌دانستند...

هر انقلاب که به‌وقوع می‌پیوندد طبیعتاً دارای آرمان‌ها و اهدافی است. مسأله‌ی صدور انقلاب یکی از آرمان‌هایی است که به‌صورت طبیعی بعد از هر انقلاب مطرح می‌شود. انقلاب‌ها بر اساس اهداف مختلف با آرمان‌هایی منطقه‌ای، ملی یا جهانی صورت می‌پذیرند. بعد از پیروزی هر انقلاب، علل و شیوه‌های آن برای مردم سایر کشورها مورد سوال است. به‌ویژه اگر شرایط کشورها مشابه شرایط کشور مرجع باشد، امکان بازسازی آن برای شهروندان کشورهای دیگر افزایش می‌یابد. اگر آرمان‌های انقلاب، آرمان‌هایی جهانی و فطری نظیر عدالت، احیای تمدن بر اساس اندیشه خاص دینی یا... باشد امکان این گرایش به تکرار انقلاب در کشورهای دیگر افزایش می‌یابد. این حالت به صدور طبیعی انقلاب‌ها بازمی‌گردد، به‌عبارتی دیگر صدور انقلاب از طبیعت انقلاب‌ها برمی‌خیزد. از سوی دیگر، اگر انقلاب دارای پیام‌های جهانی باشد، صدور انقلاب جزو اهداف و آرمان‌های آن قرار می‌گیرد و خود انقلابیون در کشور مادر اقدام به ساماندهی شرایطی برای گسترش انقلاب به کشورهای دیگر و احیاناً درافتادن با رژیم‌های کشورهای با ایدئولوژی مخالف خویش یا موافق ایدئولوژی رژیم پیشین خود می‌پردازند.

در میان انقلاب‌های جهان انقلاب‌های دارای دو ویژگی انقلاب بزرگ بودن و همچنین انقلاب مبتنی بر یک ایدئولوژی فراملی بودن دارای بازتاب هستند (خرمشاد ۵۸) انقلاب‌های بزرگ انقلاب‌هایی هستند که دارای سه عنصر سخت افزاری و سه عنصر نرم افزاری هستند. عناصر سخت افزاری انقلاب عبارتند از مردم که حضور انبوه و ناگهانی و توأم با شور شوق به علاوه بذل جان و مالشان آنها را جز لاینفک پدیده انقلاب می‌کند و ایدئولوژی که عنصری است که به انقلاب هویت می‌بخشد و مردم را به حرکت در می‌آورد و با تبیین مجاب‌کننده نامطلوبیت وضع موجود انسانها را متقاعد می‌کند که در آرزوی وضع مطلوب ترسیم شده توسط همان ایدئولوژی بر وضع موجود بشورند و در دوران انقلاب آن ایدئولوژی تبدیل به ایدئولوژی انقلاب می‌شود که قدرت مجاب‌کنندگی و مقبولیتش در بین مردم بیشتر باشد و رهبران یعنی کسانی که با ایدئولوژی خود مردم را به سوی اهداف تعیین شده در ایدئولوژی و خصوصا براندازی نظام موجود و جانشینی آن با نظام مطلوب هدایت می‌کنند.

عناصر نرم افزاری نیز شامل تغییر و تحول که حداقل شامل نظام سیاسی شده و معمولاً بنیادین و گسترده و عمیق تر از آن می‌باشد عنصر بهدی خشونت است که از عناصر قطعی موجود در انقلاب هاست و عنصر بعدی شدت و سرعت است که از عناصر لازم برای انقلاب هاست و اگر هریک از این سه عنصر نباشد انقلاب تبدیل به پدیده دیگری می‌شود مثلاً اگر عنصر مردم نباشد دیگر انقلاب نیست بلکه کودتاست. (خرمشاد ۵۹-۶۳)

تمام انقلاب های جهان داری ایدئولوژی هستند که در آن شرایط آرمانی خود را ترسیم می کنند و رهبران انقلاب ها شرایطی که مردم در آن زندگی میکنند را مطلوب نمی دانند و راه حل های خود را و شرایط آرمانی را در غالب ایدئولوژی انقلاب توضیح می دهند این ایدئولوژی ها از یک لحاظ به دو دسته تقسیم می شوند ایدئولوژی های ملی و ایدئولوژی های فراملی.

ایدئولوژی های ملی آنی است که دارای نفوذ و قدرت اقناع کنندگی و بسیج در داخل مرزهای خود است اما ایدئولوژی فراملی به آنی گویند که علاوه بر قدرت تبیین وضع موجود در سرزمین خود دارای قابلیت لازم برای تبیین وضع موجود در سایر سرزمین های مشابه نیز می باشند و مهمتر این که وضع موجود ترسیم شده توسط آن دارای مقبولیت بشری و عام است بنابراین مخاطب آن را نمی توان محصور در مرزهای سرزمین انقلاب و محدود در شهروندان آن سرزمین دانست البته موقعیت استراتژیک سرزمین ها هم در میزان بازتاب انقلاب موثر است که اگر یک انقلاب در سرزمینی استراتژیک اتفاق بیافتد از بازتاب وسیع تری برخوردار خواهد بود.

تاریخچه ی صدور انقلاب

انقلاب فرانسه نقطه عطفی در سیر تحول جنسیت نظام های سیاسی - اجتماعی حاکم و چینش این واحدها در اروپا و بعدها در دیگر نقاط جهان بود. با وقوع انقلاب در فرانسه و روی کار آمدن ناپلئون و لشکرکشی های وی، نوع و جنس جدیدی از نظام سیاسی - اجتماعی که طی سال های قبل از انقلاب توسط نظریه پردازانی چون ژان بدن، توماس هابس و ژان ژاک روسو تئوریزه شده بود، برای اولین مرتبه در فرانسه به فعلیت رسید و به سرعت به دیگر مناطق اروپا گسترش یافت؛ تا جایی که

چند دهه پس از انقلاب این نظام سیاسی - اجتماعی جدید تحت عنوان "دولت - ملت" جایگزین نظام سیاسی اجتماعی سنتی حاکمیت سه‌گانه‌ی کلیسا، پادشاه و فئودال‌ها گردید. نظام سرمایه‌داری حاکم بر فرانسه هم‌چون دیگر محصولات انقلاب خویش، الگوی نظام سیاسی - اجتماعی مولود این انقلاب را نیز ابتدا به ممالک اروپایی و سپس دیگر نقاط جهان صادر کرد. صدور و استقرار کامل واحدهای سیاسی - اجتماعی جدید تحت عنوان "دولت - ملت" اندکی بیش از یک قرن و تا پایان جنگ جهانی اول طول کشید. به‌طوری که پس از آن دیگر حتی مردم سرزمین‌های غیر اروپایی نیز احساس هویتی به نام "ملت" یافته بودند.

در روسیه نیز یک دهه پس از انقلاب مشروطه طی جنگ جهانی اول، بلشویک‌ها طی انقلابی علیه حکومت تزاری به قدرت رسیدند و بنای نظام سیاسی - اجتماعی جدیدی را پایه‌ریزی کردند که هر چند تفاوت‌هایی با نظام‌های برگرفته از الگوی دولت - ملت اروپایی داشت، لیکن در اساس با آن مشابهت داشت. [جعفری پناه، مرتضی؛ چراغی در دو راهی مسجد و خانه، ماهنامه سوره، شماره ۲۷، ویژه‌نامه بیداری اسلامی، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی]

صدور انقلاب در انقلاب اسلامی ایران

انقلاب اسلامی را این‌گونه می‌توان تعریف کرد: «دگرگونی بنیادین در ساختار کلی جامعه و نظام سیاسی آن، منطبق بر جهان‌بینی و موازین و ارزش‌های اسلامی و نظام امامت بر اساس آگاهی و ایمان مردم و حرکت پیشگام مشتاقان و صالحان و قیام قهرآمیز توده‌های مردم.» [عمید زنجانی، عباسعلی؛ انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن، تهران: نشر کتاب سیاسی، ۱۳۶۷، چ ۱، ص ۷۹]

صدور انقلاب در ایران اندیشه‌ای است "امت‌گرا" که بر پایه‌ی جهان‌بینی شکل گرفته و هدف آن ایجاد یک اتحاد اسلامی راهبردی و فراگیر است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و به‌وسیله امام خمینی(ره) مطرح شد. [www.fa.wikipedia.org] بنابراین صدور انقلاب از موضوعات مورد توجه امام بوده و به‌معنای صادر کردن تجربه‌های انقلاب اسلامی به دیگر کشورهای جهان است.

از دیدگاه امام خمینی(ره) منظور از صدور انقلاب همان گسترش اسلام است. [صحیفه نور، تهران: عروج، ۱۳۸۵، ج ۱۱ ص ۲۸-۲۱].

موانع صدور انقلاب:

هرچند عزم و سیاست جمهوری اسلامی بر صدور انقلاب معطوف شده بود اما در مقابل صدور انقلاب هم موانعی داشت که بعضی از این موانع منشا داخلی داشت یعنی علت ایجاد این نیروی مخالف در مقابل سیاست صدور انقلاب ناشی از سیاست یا رفتاری بوده است که در درون اتفاق افتاده است یا اینکه منشأ آن خارجی بود و از رفتارها و سیاست‌های دیگر بازیگران نشأت می‌گرفت در این بخش به معرفی این عوامل می‌پردازیم.

عوامل داخلی:

۱. آشفتگی اوضاع داخلی: این عامل بخصوص در اوایل انقلاب که هنوز در ایران شرایط انقلابی حاکم بود وجود داشت که یا هنوز نهادهای قانونی شکل نگرفته بود یا هنوز این نهادها به طور کامل مستقر نشده بودند، محسوس تر بود رقابت‌های گروه‌ها قتل و ترور مردو و مسئولین وجود اختلاف میان مسئولین حرکت‌های

تجزیه طلبانه همه باعث شده بود که هم توجه مسئولین بیشتر معطوف به سامان دادن اوضاع داخلی شود (فلاح نژاد ۱۳۸۴ ص ۱۴۲-۱۴۱) و هم تصویری که رسانه ها با استفاده از این شرایط برای مسلمانان و ملل دیگر از ایران انقلابی می سازند یک تصویر سیاه و زشت باشد.

۲. جنگ تحمیلی: این عامل را می توان هم به عنوان عامل خارجی مورد بررسی قرار داد هم به عنوان عواملی داخلی بررسی کرد ، از نظر داخلی عاملی بود که سبب شد تا توجه مسئولان و پتانسیل مردم انقلابی معطوف به اوضاع داخلی و حفظ نظام نوپا شود و اقتصاد ایران تبدیل به یک اقتصاد جنگ محور شود، یعنی هدف اصلی آن اداره جنگ بود و این غالب توان جنگ را هم مستهلک می کرد ، توانی که در صورت عدم جنگ میتوانست صرف صدور انقلاب شود. از نظر خارجی نیز این جنگ یک جنگ تحمیلی از طرف یک نیروی خارجی بود که باعث شد که انقلاب اسلامی فراگیر تبدیل به یک انقلاب عجمی شیعی شود و جنگ ایران توسط رسانه های غربی و عربی جنگی بین عرب و عجم و وسیله ای برای ایجاد یک امپریالیسم شیعی بین افکار عمومی عرب معرفی شد و این باعث شد تا سوالات فراوانی برای اعراب طرفدار انقلاب ایجاد شود و نوعی بدبینی برای اعراب در مورد انقلاب ایران ایجاد شود.

۳. وضعیت اقلیت سنیان : یکی از عناصری که دستاویز برخی رسانه های غربی شد . اوضاع سنیان ایران است با توجه به این که این اقلیت غالبا در حاشیه ها زندگی می کنند و مرز نشین هستند یا جز اقلیت های قومی هستند.

در ابتدای انقلاب حرکت های جدایی طلبان و ضد انقلاب در این مناطق مرزی افزایش پیدا کرد و باعث عکس العمل نظام نسبت به این جریان ها شد و رسانه های غربی نیز این حرکتها را حرکت کل این اقلیتها ترسیم کردند و واکنش ایران را نیز

واکنش در مقابل تمام این حرکت ها نشان دادند و باعث ایجاد تصویر زشت از رفتار متقابل ایران و اقلیت ها شدند.

۴. تغییر استراتژی (سیاست) : بعد از پیروزی انقلاب مجموعه شرایط و بحران هایی که بوجود آمد ، همگی دست بدست هم دادند تا استراتژی صدور انقلاب که یک استراتژی تهاجمی بود به یک استراتژی تدافعی تبدیل شود تحمیل جنگ هشت ساله شرایط اقتصادی بحرانی ایجاد شده ، انواع تحریم های سیاسی و اقتصادی انزوای ایران و فوت حضرت امام (ره)، تک قطبی شدن جهان و شرایط سازندگی بعد از جنگ همگی دست به دست هم دادند ، تا این تغییر سیاست ایجاد شود .

عوامل خارجی

۱. تبلیغات وهابیت: مهمترین ایدئولوژی رقیب جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی وهابیت بوده است که مهمترین مبلغ و مرکز اصلی آن عربستان می باشد. رقابت عربستان همچنین با توجه به تعصبات عربی نیز تقویت و تشدید هم می شود . عربستان با توجه به داشتن منابع غنی نفتی و درآمد های سرشاری که از این طریق و از طریق حرمین شریفین بدست می آورد دست به تبلیغات وسیعی علیه شیعه زده است و با ایجاد مدارس حمایت از مطبوعات ایجاد و حمایت از احزاب ایجاد مراکز فرهنگی و توزیع کمک های مالی در مناطق محروم و تلاش در جذب آنها به فرقه وهابیت و همچنین ایجاد تصویر منفی از شیعیان بخصوص ایرانیان نموده است . و با این طریق مانع بسیاری از فرصت های ایران برای صدور انقلاب شده است . (حشمت زاده ۱۳۸۵ ص ۱۸۱-۱۸۲)

۲. گرایش های پان عربیستی : که یکی دیگر از عواملی که مستمسک برای تبلیغات علیه ایران و مانعی برای صدور انقلاب ایران شد همان گرایشهای پان عربیستی بود

که توسط دولت های عرب به خصوص عراق و بعد از آغاز جنگ مستمسک قرار گرفت. دولت عراق از این حربه استفاده کرد تا جنگ خود را نوعی جنگ عرب - عجم نشان دهد و حمایت اعراب را جلب نماید و این مسئله روی افکار عمومی جهان عرب که درصد قابل توجهی از جهان اسلام و یکی از مخاطبان اصلی و اولیه انقلاب اسلامی بودند ، تاثیر سوئی داشته باشد.

۳. حاکمیت دولت های ملی : از بعد از انقلاب فرانسه که مفهوم ناسیونالیسم شکل گرفت، چهارچوب جدیدی را برای تفکر ایجاد کرد و این موضوع برای کشورهای عربی نیز صادق بود، که این چهارچوب همان چهارچوب دولتهای ملی بود و مفاهیمی مثل امت اسلامی مصالح مسلمانان و مصالح اسلامی تقریبا منسوخ شد و هر کشور و ملتی اول چیزی که برایش اهمیت داشت منافع ملی اش است و این تفکر با ایدئولوژی اسلامی و شیعی که توجه به مصالح مسلمین است در تضاد می باشد و همین یکی از موانع عمده صدور انقلاب می باشد. (فلاح نژاد ۱۳۸۴ ص ۱۴۵-۱۴۶)

۴. دولت های سرکوبگر : بلافاصله بعد از پیروزی انقلاب موج انقلاب به دیگر کشور های اسلامی مخصوصا کشورهای هم جوار نیز سرایت کرد و باعث ایجاد یا تقویت جنبش های اسلامی اسلامی که خواستار ایجاد حکومت اسلامی بودند، شد. اما تمام این جنبش ها توسط حکام کشور های اسلامی به شدت سرکوب شد و رهبران و اعضای جنبش ها یا کشته یا زندانی و یا تبعید شدند و یا فعالیت های آنها بسیار محدود شد. جنبش مردم عراق و بحرین و شیعیان عربستان و کویت از این دست است. (فلاح نژاد ۱۳۸۴ ص ۱۴۶)

۵. تبلیغات ابر قدرتها : انقلاب ایران و اصول و ارزشهای حاکم بر آن یک رقیب جدی برای هر دو ابرقدرت بود و یک رقیب جدی محسوب میشد که می توانست

منافع آنها را تهدید کند و نظم موجود را بر هم بریزد، پس به همین دلیل بود که در صدد خاموش کردن شعله های آن یا محدود کردن آن برآمدن، دراین راستا آمریکا دست به انعقاد پیمانهای امنیتی با همسایگان ایران و ایجاد پایگاههای نظامی و اتحادهای امنیتی زد حمایت از عراق و تحریک آن به آغاز جنگ ترویج و حمایت از مدل های جایگزین انقلاب اسلامی ایران تحریم اقتصادی شدید ایران تحریم های تکنولوژیک ایران تا مانع از دستیابی ایران به فناوری های پیشرفته شود ، تحریم و تنبیه شرکت هایی که با ایران قرار دادهای همکاری امضا کنند ، حمایت از گروه هایی معرض جمهوری اسلامی برخی از فعالیت آمریکا برای برای مهر و حذف انقلاب ایران بود.

شوروی نیز هرچند انقلاب ایران باعث حذف مهمترین رژیم حامی غرب در منطقه شد اما ماهیت اسلامی و استکبار ستیز انقلاب ایران یک خطر جدی برای برای شوروی محسوب میشد و همچنین از سوی دیگر توسعه انقلاب اسلامی ایران به کشورهای همجوار شمالی یک تهدید امنیتی برای شوروی محسوب می شد که باعث شد شوروی نیز نسبت به ایران انقلابی احساس خطر نماید و با هم صدا شدن با ابرقدرت غرب و با اتخاذ سیاست های مشابه با آنها در مقابل ایران موضع گیری نماید که براینند این اقدامات خود عاملی مهمی در مقابل صدور انقلاب محسوب می شود .

راهکارهای صدور انقلاب:

راهکارهایی که برای صدور انقلاب پیشنهاد می شود باید با توجه به تجربه سی ساله انقلاب باشد و دقت لازم را به موانعی که در سطور پیشین ذکر شد مبذول دارد و راهکار پیشنهادی در جهت رفع این موانع و در برداشته باشند از طرفی نیز باید به

ابزارهای موجود توجه نماید و راهکار پیشنهادی بر مبنای ابزارهای موجود باشد و نیز باید به محدودیت ها موجود هم توجه داشته باشند.

با توجه به فرمایشات حضرت امام(ره) می توان اصول و مبانی صدور انقلاب را استخراج نمود: حضرت امام(ره) بر خلاف کسانی که معتقد بودند ما نمی خواهیم انقلابمان را صادر کنیم و اساسا انقلاب صادر شدنی نیست همواره بر لزوم صدور انقلاب تاکید فرموده اند و آن را یک تکلیف اسلامی میدانستند و مبنا و علت صدور انقلاب را نیز همین اسلامی بودن انقلاب می دانستند و محتوای آن را مبارزه با استکبار و به استضعاف کشیدن ملت ها می دانستند:

ما انقلابمان را به تمام جهان صادر می کنیم چرا که انقلاب ما اسلامی است و تا جایی که بانگ لاله الا الله و محمد رسول الله در تمام جهان طنین نیافکند مبارزه هست و تا مبارزه هست و تا مبارزه در هر کجای جهان علیه مستکبرین هست ما هستیم.(امام خمینی ج ۱۱ ص ۲۶۶)

حضرت امام(ره) این مبارزه با استکبار و استضعاف کشیدن ملت ها را در یک نبرد و تقابل نظامی ایران با کشورها نمی داند بلکه راه آن را روشنگری و آگاه نمودن ملت ها می داند که یک فرایند فرهنگی ست باید با استفاده از ابزارهای فرهنگی مثل وسایل ارتباط جمعی صورت گیرد و گروه هدف را ملت ها می داند که اگر بیدار شوند سرنوشت خویش و دولت های خود را نیز تغییر خواهند داد و این آگاهی ملت هاست که باعث اصلاح اوضاع آنها خواهد شد:

این که می گوییم باید انقلاب ما به همه جا صادر شود این معنای غلط را از آن برداشت نکنید که ما می خواهیم کشور گشایی کنیم ما همه کشور های مسلمین را از خودمان می دانیم همه کشور ها باید در محل خودشان باشند ما می خواهیم این چیزی که در ایران واقع شد این بیداری که در ایران واقع شد و خودشان از ابرقدرتها

فاصله گرفتند و دست آنها را از مخازن خودشان کوتاه کردند این در همه ملت ها و در همه دولت ها بشود آرزوی ما این است معنی صدور انقلاب ما این است که همه ملت ها بیدار بشوند و خودشان را از گرفتاری که دارند و از این تحت سلطه بودنی که هستند و از این که همه مخازن آنها دارد به باد می‌رود و خودشان به نحو فقر زندگی می کنند نجات بدهند. (امام خمینی ج ۱۳ ص ۱۲۷)

ما که می‌گوییم انقلاب صادر شود معنایش این نیست که ما سوار طیاره شویم و بریزیم به ممالک دیگر یک همچو چیزی نه ما گفتیم نه ما می توانیم اما آن که ما می توانیم این است که بوسیله به وسیله دستگاههایی که داریم به وسیله همین صدا و سیما به وسیله مطبوعات.... اسلام را همانطور که هست معرفی کنیم. (امام خمینی ج ۱۸ ص ۲۴۳)

بنابراین در صدور انقلاب با توجه به امکانات و موانعی که در مقابل صدور انقلاب وجود داشته است باید در سیاست صدور انقلاب بازنگری شود و با توجه به شرایط کنونی باز نویسی شود در این راستا ضروری است که به نکات زیر توجه لازم مبذول شود:

۱- تمرکز تصمیم گیری : تا به امروز در مورد صدور انقلاب مرجع خاصی برای سیاست گذاری و هماهنگی فعالیت ها و هدایت آن وجود نداشته است و نهادها سازمانها و وزارتخانه های مختلفی در این زمینه فعالیت کرده اند از جمله : سپاه پاسداران انقلاب اسلامی وزارت امور خارجه ، وزارت اطلاعات ، وزارت بازرگانی، وزارت جهاد سازندگی، وزارت فرهنگ و ارشاد ، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباط اسلامی، حوزه های علمیه، صدا و سیما، مرکز ملی گفتگوی تمدن‌ها، مجمع جهانی اهل بیت، مجمع تقریب مذاهب که هر یک به نوه خود و با -

امکاناتی و قابلیت‌هایی و ابزارهایی که در اختیار داشتند به نوعی در جهت صدور انقلاب گام بر می‌دارند (حشمت زاده ۱۳۸۵ ص ۳۰۳-۳۰۲) که همانطور که مشخص است بسیاری از این سازمانها و ارگانها هیچ گونه ارتباطی باهم ندارند و هریک به صورت جداگانه در این راستا فعالیت می‌نمودند و می‌نمایند و از هیچ سیاست کلی تبعیت نمی‌کنند و هریک از این ارگانها دارای اطلاعات مفیدی در مورد تجربیات خود در امر صدور انقلاب می‌باشند ولی از آنجایی که به صورت جزایر جداگانه ای هستند ارگانهای دیگر از این اطلاعات بی بهره هستند و بعضی اوقات موازی کاری‌هایی صورت می‌گیرد که باعث اتلاف منابع می‌شود بنابراین تشکیل نهادهی که متولی بحث صدور انقلاب باشد یا حداقل محول کردن امر صدور انقلاب به یکی از ارگانها به عنوان سیاست گذار و هماهنگ کننده و تجميع اطلاعات و تجربیات و سیاست گذاری کلی و مشخص نمودن وظایف هر بخش ضروری به نظر می‌رسد.

۲- حمایت از نهضت های آزادی بخش: بر اساس سخنان حضرت امام(ره) و نص صریح قانون اساسی مبنی بر حمایت جمهوری اسلامی ایران از نهضت آزادی بخش دولتهای جمهوری اسلامی موظف به حمایت از این جنبش ها هستند حمایت جمهوری اسلامی به هر نحو باعث گرایش این جنبش ها به جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی خواهد شد که علاوه بر افزایش قدرت چانه زنی ایران و ایجاد یک تصویر مثبت در اذهان مسلمانان و مستضعفین نتیجه نهایی آن صدور انقلاب خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران تجربیات موفقی در حمایت از جنبش های آزادی بخش داشته است که حزب الله لبنان یکی از نمونه های آن می باشد بنابراین همواره باید

حمایت از جنبش های آزادی بخش و مستضعفین جز لاینفک در صدور انقلاب و سیاست های مختلفی که در راستای آن اتخاذ می شود، باشد.

۳- دیپلماسی عمومی : همانطور که در موانع صدور انقلاب آمد فعالیت عمده نیروهای مقابل انقلاب اسلامی سعی در تصویر سازی و مخدوش نمودن چهره انقلاب و نظام اسلامی می باشد و این تصویر های ارائه شده از انقلاب بود مورد ارزیابی مردم قرار می گرفت نه واقعیت انقلاب و جمهوری اسلامی بنابراین جمهوری اسلامی نیز باید برای صدور انقلاب در جهت تصویر سازی حرکت کند تا هم تصویرهای اشتباه ساخته شده از خود را از بین ببرد و آنرا با تصویر حقیقی خود جایگزین کند راهکاری که در این زمینه مورد استفاده می تواند قرار بگیرد دیپلماسی عمومی است .

دیپلماسی عمومی (دیپلماسی مردم محور) به معنای کاربرد ابزارهای بین فرهنگی و ارتباطات بین الملل در سیاست خارجی است و شامل دیپلماسی فرهنگی و ارتباطی می شود (آشنا ۸۴ ص ۱۵) که دیپلماسی فرهنگی مبتنی بر رویکرد ارتباط بین فرهنگی است و دیپلماسی ارتباطی مبتنی بر رویکرد ارتباط بین المللی است . مهمترین تفاوت ارتباطات بین فرهنگی با ارتباطات بین المللی آن است که اولی مبتنی بر حضور بی واسطه حضوری و رودروی یک فرد یا یک گروه با فرهنگ دیگر است و دارای فرایندی کند و آثاری پایدار است و در مقابل ارتباطات بین المللی مبتنی بر ارائه تصویری از یک فرهنگ از طریق وسایل ارتباط جمعی برای مخاطبان فراگیر از فرهنگ های دیگر است و داری بردی وسیع فرایندی سریع و آثاری گذراست. (آشنا ۸۴ ص ۲۰) که در روش اول که بر پایه ارتباط فردی رودرو و مستقیم متمرکز شده است می توان از فرستادن مبلغان مذهبی هنرمندان تاسیس

مدارس تدریس زبان تلاش برای جذب دانشجویان خارجی نام برد. (آشنا ۸۴ ص ۲۷-۲۲) و در روش دوم که بیشتر با ارتباطات جمعی یکطرفه و غیر مستقیم سروکار دارد در آن استفاده از ایستگاههای رادیویی تولید فیلم ها و مستند های مختلف چاپ نشریات و روزنامه ها راه اندازی شبکه های ماهواره ای و وب سایت قرار می گیرند.

یکی از مهمترین برتری ها این روش این است که با توجه این که با فضاهای عمومی سرو کار دارند، امکان محدود کردن بسیار کم است به عنوان مثال تبادلات دانشگاهی و روابط NGO ها روابط هنری و هنرمندان که جزئی از ارتباطات فرهنگی هستند و همچنین وب سایت ها امواج رادیویی که جزئی از ارتباطات بین الملل هستند که دولت ها امکان محدود کردن آنها را به طور کامل ندارند اهمیت این مورد برای جمهوری اسلامی از این جهت است که با وجود تمام تحریم های موجود علیه جمهوری اسلامی دولت های مخالف انقلاب اسلامی نمی تواند تمام این فضا ها را به طور کامل ببندد و مانع رسیدن پیام جمهوری اسلامی به گوش ملت ها بشوند.

یکی از مسائل مهم در تبلیغات که باید به آن توجه شود محتوای پیام های ارسالی و ابزار ارسال پیام است، در دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران نیز علاوه بر پیام عمومی که آشنا کردن ملل مختلف با تاریخ و فرهنگ و تمدن ایرانی و انقلاب و دستاوردهای آن و پیشرفت های صورت گرفته پس از پیروزی انقلاب اسلامی و مدل حکومتی در جمهوری اسلامی است باید روی برخی از پیام ها و فعالیت های اختصاصی برای هر دسته از کشورها مختلف با ویژگی های یکسان تاکید بیشتری نمود و در مورد ابزارها نیز هرچند باید به تمام ابزارهایی که در دیپلماسی عمومی -

استفاده می شوند به صورت یک بسته کامل نگاه کرد نه به صورت جدا از هم و تا بتوانیم بهترین نتیجه را بدست بیاوریم، اما با توجه به اوضاع خاص کشورها باید روی ابزارها و فعالیت های خاصی تاکید بیشتری نمود برای حصول به این منظور باید کشورها به چند گروه تقسیم شوند : گروه اول کشورهای محروم هستند که غالباً شامل کشورهای آفریقایی می باشد که هم از نظر اقتصادی محروم می باشند هم از نظر فرهنگی که محتوای پیشنهادی پیامها در این گروه ظلم ستیزی آشنایی با اسلام حقیقی می تواند باشد و و دیپلماسی عمومی در این کشورها با توجه به شرایط این کشورها باید دیپلماسی فرهنگی مبتنی بر تماس مستقیم باشد مانند ساخت مراکز بهداشتی احداث مراکز آموزشی اعزام مبلغ های دینی ساختن اردوگاه ها اختصاص بورس های تحصیلی. دسته دیگر کشورهای مسلمان سنی می باشند که محتوای پیام علاوه بر محتوای عمومی باید شامل توجه دادن به موضوع فلسطین و نوع مواضع ایران در قبال فلسطین و مسئله وحدت بین شیعه و سنی استکبار ستیزی می تواند باشد ابزارهای دیپلماسی عمومی در این کشورها می توانند دعوت از اساتید و روزنامه نگاران به کشور کمک و حمایت از احزاب موجود توضیح کتب اسلامی و انقلابی همچنین فعال کردن NGO ها و برگزاری کنفرانس ها باشد گروه بعدی کشورهای غیر مسلمان است که محتوای پیام در این کشورها علاوه بر محتوای عمومی می تواند تبلیغ اسلام به عنوان دین رحمت و همچنین توضیح عقاید تشیع باشد و نوع دیپلماسی فرهنگی می تواند با تاکید بر دعوت از اساتید و روزنامه نگاران برای بازدید از کشور ساخت مساجد ایجاد مدارس اسلامی برای ترویج عقاید اصیل اسلامی و اختصاص بورس های تحصیلی آموزش زبان و اعزام مبلغ ها و برگزاری کنفرانس باشد گروه بعدی کشورهای شیعی هستند که -

محتوای پیام همان پیام های عمومی است و استفاده از تمامی ابزارهای ارتباطی و فرهنگی است.

۴- توجه به وضع اقلیت ها : با توجه به این که یکی از موارد تبلیغ بر علیه جمهوری اسلامی وضعیت اقلیت های مذهبی و قومی در ایران است بنابراین ضروری است تا برنامه های ویژه ای برای توسعه این مناطق و حضور بیشتر نخبگان این اقلیت ها در حاکمیت صورت گیرد .

بازتاب صدور انقلاب در سیاست خارجی

ظهور صدور انقلاب به عنوان اصلی بنیادی در سیاست خارجی هم چون خود انقلاب ایران، بازتاب پویایی سیاسی داخلی ایران است. [اسپوزیتو، جان ال؛ انقلاب ایران و بازتاب جهانی آن، ترجمه دکتر محسن مدیر شانه چی، تهران: مرکز بازشناسی اسلام و ایران ۱۳۸۲، ص ۵۶] در مرحله اول طرح این مفهوم موجب باز تعریف مفاهیم اساسی در عرصه سیاست داخلی و بین المللی شد؛ مفاهیمی چون: اهداف ملی، منافع ملی، مصالح ملی، قدرت ملی، ارزش های ملی و سایر مفاهیم. یکی از متغیرهایی که سیاست خارجی را تحت تأثیر قرار می دهد، ایدئولوژی است. در جمهوری اسلامی ایران که سیاست خارجی برگرفته از آموزه های اسلامی است، ایدئولوژی اسلامی نقش تعیین کننده ای در جهت دهی به ایستارها، تعهدات و رفتارهای سیاست خارجی ایفا می کند. [ستوده، محمد؛ تحولات نظام بین الملل و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، قم: بوستان کتاب، ۱۳۸۵، ص ۸۵] بر این اساس سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران مناسبات موجود جهانی را به چالش کشید و نظم حاکم بر آن را مورد تهدید قرار داد. به این ترتیب صدور انقلاب هم به عنوان یک هدف و هم به عنوان رسالت و وظیفه انقلابی ظاهر شد.